

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM

POSLANSKIH VPRAŠANJ IN ODGOVOROV PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE BORUTA PAHORJA NA 12. REDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA

Ljubljana, 14. december 2009

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci! Prosim, da zasedete svoja mesta. Enako naprošam tudi ministrice in ministre.

Prehajamo na 1. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV. V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem roku prejel pisne prijave 40. poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslancev opozicije na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik vlade. Vsak poslanec ima za postavitev vprašanja na bolje tri minute. Predsednik vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanje v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovore. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovor, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec postavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika vlade, ministrice ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu mora predsednik vlade, ministrica ali minister v 30. dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki postavi vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili naslednji ministri: Karl Viktor Erjavec - minister za okolje in prostor, Gregor Golobič - minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, dr. Igor Lukšič - minister za šolstvo in šport, dr. Milan Pogačnik - minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano od 17. ure dalje ter dr. Boštjan Žekš - minister brez resorja, odgovoren za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo po svetu.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik vlade Borut Pahor. Poslansko vprašanje mu bo najprej postavil Zmago Jelinčič Plemeniti, Slovenska nacionalna stranka. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Lep pozdrav vsem skupaj! Gospod predsednik vlade! Jaz vas sprašujem, ali se zavedate, da je datum 1918 pravzaprav edina možnost za rešitev slovenskega nacionalnega ozemlja. Dejstvo je, če se bomo izgovarjali na 25. 6. 1991, se nam lahko zgodi, da nam gospodje iz ostalih bivših delov Jugoslavije obesijo tisto, kar so nam v Beogradu že obešali, da gre za odcepitev od Jugoslavije in ne za razpad Jugoslavije.

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Zato vas sprašujem kako, da se ne zavedate tistega, česar so se zavedali okupatorji leta 1941, ko so okupirali Slovenijo? Tule imam originalni zemljevid, ki ga je izdala Italija, in sicer zemljevid Neodvisne države Hrvaške iz leta 1942. Tu so okupatorji Italijani, Nemci in Madžari lepo okupirali samo dele slovenskega nacionalnega ozemlja, ostalo so okupatorji prepustili svojemu najbližjemu in do zadnjega trenutka delujočemu zavezniku Neodvisni državi Hrvaški. Mene zanima zakaj vaši tako imenovani pravni strokovnjaki ne poznajo tega zemljevida? Zakaj gospodje vztrajno negirajo zgodovinska dejstva, na katerih temelji slovenska državnost tudi v bodoče, če bomo upoštevali? Zakaj ta gospoda nočejo upoštevati ali pa morda tudi ne vedo tega? Dejstvo je, da naši pravni strokovnjaki temeljijo vse svoje znanje na nekem bivšem socrealističnem, marksističnem vzorcu prava, ki pa z dejanskim evropskim pravom nima nobene zveze. V Evropi gre za pravne postulate državnosti in državnost so imele vse slovenske kronske dežele. Na osnovi tega bi morali upoštevati in delati izhodišča za svojo bodočo državnost. In sprašujem vas ali boste gospode s pravnih fakultet poslali na kakšno dodatno izobraževanje? Morda bi bilo dobro to dodatno izobraževanje narediti tudi na nivoju Vlade Republike Slovenije. Sprašujem vas kaj nameravate storiti?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, gospod Borut Pahor.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Spoštovani gospod poslanec! Ne prvič in ne zadnjič se posvečamo vprašanju reševanja odnosov z Republiko Hrvaško, kar zadeva določitev meje. Rad bi vas spomnil na nekaj dejstev.

S sprejetjem temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije z dne 25. junija 1991 je Republika Slovenija glede meje z Republiko Hrvaško v drugem razdelku določila, da je meja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško v okviru dotedanje SFRJ. Poleg tega je tudi z Deklaracijo o neodvisnosti z dne 25. junija 1991 določeno, da je pri urejanju prihodnjih razmerij na območju nekdanje Jugoslavije treba spoštovati nedotakljivost obstoječih zunanjih in notranjih meja. Tako omenjena deklaracija kot Temeljna ustavna listina predstavljata, gospod poslanec, temelj slovenske državnosti.

Prav tako je arbitražna komisija konference v Jugoslaviji potrdila, da na podlagi načela "uti possidetis", in načela ohranitev ozemeljskega statusa quo, notranje, torej administrativne meje med republikami nekdanje SFRJ z njihovo neodvisnostjo postanejo njihove zunanje meje. Skladno s tem je relevantni datum za ugotavljanje stanja glede meje med Republiko Hrvaško in Republiko Slovenijo 25. junij 1991. Tako je bilo sprejeto tudi stališče med vladama obeh držav, ko sta se sestali na Brionih pred nekaj leti. In ob pričakovanju, da to pripomore k zmanjšanju incidentov, ki jih nedoločitev povzroča, določili ponovno 25. junij kot izhodišče za določitev meje. Spoštovani gospod Jelinčič, predlagam, da ohranimo konsenz glede presečnega datuma 25. junija 1991. Tudi stroka doslej ni imela drugačnega stališča. In ne razumem, če smem dodati, zakaj bi bilo leto 1918 tako zelo atraktivno? Rapalska pogodba, ki je bila utemeljena na pogodbi St. Germaine je odnesla četrtno naše države, sedanje. Predlagam, da ne gremo daleč nazaj v zgodovino k datumom, ki za določitev meje Republike Slovenije kot jo mislimo mi, velja pravično določiti in jo, po mojem mnenju in mnenju Vlade, uspešno in pravično določa arbitražni sporazum kot je predlagan, zakaj bi šli iz presečnega datuma, ki je dogovorjen, na datum, ki sploh ni atraktiven.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jelinčič želite dopolnitev odgovora?

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Gospod premier, pokazali ste eklatantno nepoznavanje zgodovine. Namreč, vedeti je treba, da je celotno slovensko nacionalno ozemlje leta 1918 vstopilo v Kraljevino Srbov, Hrvatov, Slovencev, ki se je 29 leta preimenovala v Kraljevino Jugoslavijo. Rapalski sporazum je bil sklenjen 1920. Dve leti je bil celotni slovenski nacionalni prostor sestavni del kasnejše Kraljevine Jugoslavije. In zato ne govorite o tem datumom kot da je ne vem kaj. Govorite o zadevah, da je 25. 6. 1991 presečni datum. Takrat, moramo vedeti, da se je osamosvojila Republika Slovenija, ne pa Hrvaška. Hrvaška je bila takrat še del SFRJ. In v kolikor bi mi sklepali kakršenkoli dogovor bi ga morali takrat skleniti z Beogradom, pa ga nismo. Hrvaška se je osamosvojila šele 8. 10. 1991. In zavedati se je potrebno, da tudi tega vaši pravniki niso vedeli, dokler jim jaz tega nisem povedal na seji odbora za mednarodne odnose na zaprti seji, ko so debelo gledali, kaj govorim in so najprej se skregali, da to ni res. In šele, ko so preverjali preko svojih mobilnih aparatov so izvedeli, da je to res in potem so debelo gledali.

Skratka, kar govorite, so nesmisli, ki lahko temeljijo zgolj na pritiskih z zunanjih strani in na vaših obljubah tujcem. Nikakor pa ne slovenskemu narodu, ki vas je postavil na mesto premierja te države.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, želi predsednik Vlade odgovoriti. Prosim.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Še enkrat. Presečni datum za Slovenijo od leta 1991 ni bil nikoli sporen. Leto 1991, 25. junij je presečni datum, s katerim sta obe državi zavezani, da na osnovi njega določita dokončno mejo na kopnem in na morju, ki ni bila nikoli določena. Jaz mislim, da je to doseženo v arbitražnem sporazumu, ki je predlog za odločanje o določitvi meje, korak naprej, ki ga ni bilo enostavno doseči. In mislim, da je to pravična rešitev. In za njim stojim kot predsednik Vlade in Vlada, ki je pogajala ta sporazum. Sporazum je dober, sporazum je sedaj na presoji pred Ustavnim sodiščem. Verjetno bo šel na predhodni posvetovalni referendum in ta visoki Državni zbor bo brez dvoma upošteval voljo ljudi.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, želi proceduralno gospod Jelinčič. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Tako je. Hvala, gospod predsednik. Gospod premier, zavedati se je potrebno, če se najdejo novi dokazi in nova dejstva se zadeva začne vrteti znova. To vam bodo tudi celo naši pravniki lahko povedali, da z novimi dejstvi se zadeva lahko začne ponovno obravnavati. In to so nova dejstva, ki jih je na žalost morala izkopati Slovenska nacionalna stranka, kajti vaši pravniki so nesposobni. Razen, če niso podlegli kakšnim pritiskom od zunaj, tako kot kdo drug oziroma so morda celo kaj dobili. Govorite o 25. 6., ko naj bi obe državi sklenili nek dogovor. Kateri dve državi, gospod premier? Takrat je bila Republika Slovenija kot država in pa SFRJ. Še vedno SFRJ. Kajti v okviru te SFRJ je bila Hrvaška kot del te tvorbe do 8. oktobra istega leta, šele takrat so se osamosvojili. Tega se izgleda pri vas ne zavedate.

Govorite o pravični rešitvi, pravični za koga? Za slovenski narod je to izdaja. Izguba nacionalnega teritorija, ki se bo nadaljevala še bolj, še posebej, ko se bodo tuji pravni strokovnjaki glede na mednarodno pravo začeli obračati na stališče, da gre za odcepitev od Jugoslavije ne pa za razpad Jugoslavije, kaj boste naredili potem? In namesto, da bi vzeli v svoje okrilje pravnike, ki nekaj vedo, pa vzemite iz tujine kakšne, da vam bodo razjasnili.

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Državno pravo temelji na deželnem pravu, deželno pravo je veljalo do konca razpada avstro-ogrske monarhije in samo te dežele kot konstituente nekdanje monarhije. Kronske dežele s statusom držav imajo možnost, da nadaljujejo slovensko državnost in zdaj je edinstvena prilika, da to izkoristimo in takšne prilike ne bo več, če boste to zapravili vas bodo vpisali med belogardiste, ja, med tiste, ki so šli v Rim se klanjati Mussoliniju. Zato, gospod predsednik, prosim, da v skladu z drugim odstavkom 246. člena daste na glasovanje, če bo Državni zbor sprejel razpravo o tem vprašanju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: O predlogu poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo v odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje bo Državni zbor odločil jutri, v torek 15. decembra 2009 v okviru glasovanj. K temu spoštovane kolegice in kolegi naj pripomnim, da pri proceduralnem predlogu se čim bolj izogibate neposrednim polemikam, ker tisti na katere te leti žal tudi ne morejo več odgovarjati. Poslansko vprašanje v imenu poslanske skupine SDS bo zastavila Eva Irgl. Prosim.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovani predsednik Vlade, v zadnjem času opažamo nevaren trend zniževanja demokratičnih standardov, ki so bili v preteklosti le s težka vzpostavljeni. Pri nas je proces demokratizacije in s tem tudi odnos do spoštovanja človekovih pravic začel vzpostavljati šele z novo državo. Z leti smo dosegli nek nivo demokratičnih standardov, ki so Slovenijo začeli postavljati ob bok ostalim evropskim državam, danes pa se bojim, da se od teh standardov sploh v zadnjem letu bistveno oddaljujemo. Opozorila bi rada predvsem na to, da je današnje stanje na področju človekovih pravic predvsem pa spoštovanja človeškega dostojanstva na zelo veliki preizkušnji. Trend, ki ga zaznavamo v SDS ne gre samo v smeri vračanja v stanje pred letom 1991, ko je bil prisoten enopartijski sistem, ampak gre celo v smeri prevrednotenja resnice o osamosvojiteljih in borcih za demokratične spremembe. Danes skuša levica ob znatni podpori medijev podati neko novo resnico, češ da so nekdanji komunisti, ki se imajo sicer danes za velike demokrate in varuhe človekovih pravic tisti, ki so pripravljali proces tako osamosvajanja, kot začetka demokratizacije. Vsekakor sprevržena logika, ki želi postati resnica. Da ta sprevržena logika še kako drži, potrjuje tudi zadnje nedopustno dejanje predsednika države, ki je ravno na dan, ko smo se spominjali začetkov demokratičnih sprememb v Sloveniji, odlikoval nekdanjega šefa Udbe Tomaža Ertla. Torej, človeka, ki je bil na čelu najbolj represivnega in tajnega organa v državi, ki je dal aretirati Janeza Janšo in se s tem danes še hvali, in ki je bil izrazit nasprotnik demokratičnih sprememb.

Gre za skrajno sporno potezo predsednika države, saj je z njo legitimiral in opravičil početje človeka, ki se je v preteklosti preprosto "požvižgal" na človekove pravice. Ostro so temu odlikovanju nasprotovali tudi ključni evropski politiki. V resoluciji, ki so jo sprejeli, so obsodili tako sporno odlikovanje, kot ponovno obujanje in povečevanje komunističnih simbolov, vključno s tem, da so obsodilo poimenovanje ceste po diktatorju Titu sredi Ljubljane leta 2009.

Zato vas, spoštovani predsednik Vlade, sprašujem naslednje zakaj ste vi in vaša stranka podprli podelitev državnega odlikovanja Tomažu Ertlu, nekdanjemu šefu tajne politične policije oziroma Udbe, ki za večino Slovencev predstavlja simbol kršenja človekovih pravic. Že vnaprej se vam zahvaljujem za odgovor. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade gospod Borut Pahor.

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Najprej, tukaj odgovarjam kot predsednik Vlade in ne kot predsednik stranke, čeprav seveda nisem kakšna razdvojena osebnost in imam glede vprašanj eno in isto stališče. Vlada o tem ni odločala, poleg tega bi predlagal, da predsedniku države, ki so ga izvolili ljudje na neposrednih volitvah pustimo, da v okviru svojih pristojnosti odloča po svoji vesti, in to je tudi storil.

Seveda pa me sprašujete o odnosu slovenske vlade do polpretekle zgodovine, če želite, in tukaj bi vam rad povedal, da je Vlada stališče glede tega sprejela in ga tudi priložila deklaraciji Evropskega parlamenta, ko jo je obravnaval Državni zbor. Mi smo kot Slovenci leta 1990 na krilih slovenske demokratične pomladi, brez sleherne zgodovinske zamude po mirni poti prešli iz totalitarnega sistema v demokratični sistem. In nihče v tej Vladi nima nobenih nostalgij po sistemu, ki je propadel. Niti ne vzpostavljamo nobenih pogojev za to, da bi se kakorkoli kršile kolektivne ali osebne človekove pravice sistematično, tako, kot so se kršile v prejšnjem sistemu. Ta vlada in ta država ima ambicijo biti odprta družba, demokratična, svobodna, kjer vsakdo lahko pove svoje mnenje. Tudi predsednik države ima svoje pristojnosti in se odloča po svoji vesti. Rad bi povedal svoje osebno mnenje glede tega vprašanja. Predsednik je utemeljil svojo odločitev za akcijo Sever, ki je takrat zaščitila demokratične procese. S tega zornega kota verjetno ni mogoče oponirati pomembnosti ljudi, ki so takrat vodili to akcijo. In res je, na drugi strani je mogoče videti širši družbeni kontekst, ki je bil kontekst totalitarnega režima. V tem smislu se je predsednik odločil, da sprejme pobudo veteranske organizacije Sever in odlikuje tri posameznike, za akcijo Sever. Torej naj ne bo nobenega dvoma glede mojega osebnega pogleda in tudi, se mi zdi, našega splošnega. Nimamo nobene želje, nobene ambicije in tudi nobene pravice, da kakorkoli restavriramo sistem, ki je izgubil svojo legitimnost in legalnost. Imamo pa vso dolžnost, da gradimo možnosti za to, da so vse človekove, osebne in kolektivne, pravice v tej državi spoštovane. Ali sem bil dovolj jasen?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, gospa Eva Irgl.

EVA IRGL: No, Vlada o tem odlikovanju res ni odločala, ampak jaz sem vas spraševala tudi kot predsednika stranke. Približno takšen odgovor sem pravzaprav tudi pričakovala od vas, neko oddaljevanje od konkretnega odgovora na sicer povsem konkretno zastavljeno vprašanje. Vaša stranka Socialni demokrati je 3.12. v izjavi za javnost jasno povedala, da podpira predsednika države pri tem odlikovanju. Zato je popolnoma odveč to sprenevedanje in izmikanje glede odgovora. Štirinajst evropskih predsednikov vlad, predsednik Evropskega sveta, predsednik Evropskega parlamenta in Evropske komisije so odločno in jasno povedali, da odlikovanje Tomaža Ertla predstavlja posmeh vsem tistim, ki so se borili za vzpostavitev demokracije in za zavrnitev komunizma, ki je tudi v Sloveniji povzročil veliko bolečin in veliko krivic. V resoluciji so tako med drugim zapisali (citiram): "V okviru 20. obletnice demokratičnih sprememb v Evropi Evropska ljudska stranka močno obsoja to, da se v nekaterih državah članicah Evropske unije sistematično spodbuja oboževanje komunističnih diktatorjev kot, na primer, v glavnem mestu Slovenije, Ljubljani, kjer je bila ena glavnih cest letos poimenovana po vodji komunističnega režima, maršalu Josipu Brozu Titu. Obsoja dejanja trenutnih lokalnih in nacionalnih vlad v nekaterih postkomunističnih državah. Ta dejanja ne samo, da potvarjajo zgodovino in ustvarijo razlike v družbi, temveč tudi dajejo slab zgled mlajšim generacijam in upočasnjujejo celjenje ran v družbah, ki zaključujejo tranzicijo v demokracijo. Zato vas, spoštovani predsednik vlade, ponovno sprašujem zakaj ste vi konkretno in vaša stranka podprli podelitev državnega odlikovanja gospodu Tomažu

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Ertlu, ki ga poznamo kot nekdanjega šefa tajne politične policije oziroma Udbe, in ki za večino Slovencev predstavlja simbol kršenja človekovih pravic?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, gospod Borut Pahor, predsednik vlade.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Še enkrat, ni moja naloga in tudi ne moja pristojnost, da utemeljujem odločitve predsednika republike. Vsi pa vemo in to se je dobro spomniti, da je nagrado za tri posameznike predlagala organizacija Sever.

Drugič. Rekel sem, da je s to utemeljitvijo predsednik tudi odlikoval te tri posameznike, z akcijo Sever, ki je zavarovala demokratične procese in jasno sem povedal, da v kolikor, in to je dovoljeno in legitimno in vi imate to pravico, postavite vlogo tedanjega republiškega sekretarja v širši kontekst, ni mogoče mimo dejstva, da je bil republiški sekretar v totalitarnem sistemu. In ta vlada nima nobenega, nobene želje in ambicije, da bi kakorkoli rehabilitirala ta sistem. Nobene ambicije. Če torej z vašim vprašanjem namigujete, da mi, kako je bilo rečeno "sistematično obujamo" ali celo poskušamo izreči občudovanje do ljudi, ki so bile vodilne osebnosti tega sistema, potem pravite nekaj kar ni res. Ta vlada ni z enim svojim ravnanjem storila tega. Ali je? Prosim, odgovorite tudi vi meni. Ali je ta vlada storila z enim samim korakom, z enim samim ravnanjem to? Ni. Torej, to je vlada, demokratične Republike Slovenije. Razume kaj je odprta družba, razume kaj je pomen človekovih pravic, posebnih in kolektivnih in se za njihovo uveljavitev tudi sistematično prizadeva.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, želite proceduralno? Gospa Irglova. Ter seveda moram ugotoviti, da to vprašanje niti ne spada v pristojnost predsednika vlade, ker ni vlada pristojna, ampak vseeno, gre za politično razpravo in prosim, gospa Irglova. V tem trenutku želim proceduralen predlog.

EVA IRGL: No saj, gospod Pahor je tudi politik, če se ne motim. In to spada pod vprašanje človekovih pravic. Torej, v skladu z drugim odstavkom 246. člena poslovnika predlagam, da opravimo razširjeno razpravo o odgovoru predsednika vlade v zvezi z očitnim padcem demokratičnih standardov in spoštovanjem človekovih pravic. Seveda želim to še dodatno utemeljiti. Zadnja poteza predsednika države, ko je odlikoval Tomaža Ertla še dodatno znižuje demokratične standarde. Iz funkcije moči in avtoritete je bilo namreč podeljeno odlikovanje, ki pri večini Slovencev vzbuja velike dileme in pomisleke ter tudi odkrita nasprotovanja. Tudi sicer je paleta kršenja človekovih pravic v zadnjem letu precej široka. V prvi vrsti se je povečala brezposelnost, kar je pripeljalo do hudih socialnih in osebnih stisk posameznikov, med katerimi nimajo niti za osnovno preživetje. Velika kršitev človekovih pravic je, da ta Vlada ne zna zagotoviti človeku dostojnega življenja, obenem pa ne sprejema prav nobene pomoči v obliki pripravljenih ukrepov za blažitev gospodarske krize s strani opozicije. V tem času se je močno povečal tudi mobing oziroma šikaniranje. Opazno se širita strah in nelagodje med zaposlenimi zaradi grobih kadrovskih posegov vladajoče koalicije. Na Ministrstvu za šolstvo in šport pa se gredo celo detektivsko dejavnost, saj naj bi se nezakonito nadziralo zaposlene na tem ministrstvu. Da ne omenjam primera novinarja Meška, ki je bil dobesedno vržen na cesto, ker ni bil po volji vladajoči koaliciji. Na normativni ravni je sicer področje varovanja človekovih pravic navidezno dobro urejeno, vendar ko pridemo od besed k dejanjem lahko vidimo, da vladajoča koalicija uveljavlja pri osnovnih človekovih pravicah nedopustno selektivnost. Po vsem tem je očitno, da se je standard in raven varovanja človekovih pravic, ter tudi spoštovanja človekovih pravic, predvsem z zadnjimi potezami predsednika države močno znižal. Edino kjer Slovenija v času vlade Boruta

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Pahorja trenutno beleži porast je naraščajoče število brezposelnih. Da je stanje duha in klime v državi resno, slabe klime v državi resno kažejo tudi mednarodne lestvice, kot sta indeks svobode tiska in indeks koruptivnosti, kjer je Slovenija v tem času zdrsnila za precej mest navzdol. Vsekakor so to kazalci, ki zahtevajo razširjeno razpravo v Državnem zboru, zato tudi verjamem, da jo boste podprli. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanke Eve Irgl, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlada na njeno poslansko vprašanje bo Državni zbor odločal jutri, v torek 15. decembra 2009 v okviru glasovanj. Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil mag. Radovan Žerjav, Slovenska ljudska stranka.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade. V zadnjem letu in morda še dlje nazaj smo bili deležni veliko močnih optimističnih in ljudem všečnih izjav mnogih predstavnikov naše vlade, od tiste od 1.000 evrov pokojnine, pa tiste o kadrovskih nezamenjavah, pa tiste od 1.000 evrov minimalne plače in te zadnje vaše izjave, ko ste dejali, da bi lahko delo v državni upravi opravljali s polovico manj zaposlenih. Sam sem v zadnjem letu dni velikokrat izpostavil, da je odločna reforma javne uprave s ciljem bistvenega in pravzaprav radikalnega znižanja stroškov javne uprave eden ključnih in najpomembnejših korakov pri reševanju našega gospodarstva in naše družbe. Omenil sem znižanje teh stroškov v višini od 20 do 30% in tu imel v mislih vse stroške, torej, generalno znižanje stroškov javne uprave in ne samo stroškov, vezanih na zaposlene. Ne vem, v kakšen kontekst lahko postavim vašo izjavo, da bi lahko delo v državni upravi opravljali s polovico manj zaposlenih, v kontekst vseh ostalih podobnih izjav, kjer je ostalo zgolj in le pri izjavah, brez kakršnihkoli dejanj in so bile pravzaprav bolj predvolilne izjave, pa čeprav so bile nekatere izrečene že po volitvah, ali pa v kontekst izjave resnega in odgovornega politika in vašega osebnega zavedanja ter prepričanja, da je to res in da je to možno. Zato vas, spoštovani gospod predsednik Vlade, v zvezi z ugotovljenim presežkom zaposlenih v državni upravi sprašujem kako nameravate kot predsednik Vlade Republike Slovenije ter kot resen in odgovoren politik rešiti ta problem presežka 8.500 zaposlenih delavcev v državni upravi? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, Borut Pahor.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Ker je bilo govora, spoštovani poslanec, o svobodi, je del svobode tudi, da tudi vsakdo od nas pove to, kar misli. In jaz sem pred tednom dni rekel to, kar mislim, in glede tega nisem spremenil svojega stališča. Če bi danes kot predsednik Vlade postavljaj državno administracijo, si dovoljujem reči, da bi jo lahko postavil bistveno bolj vitko in bi bila enako uspešna. Rekel sem, da to trditev postavljam čez palec. Hotel sem opozoriti na nek drug problem, ne samo problem obširnosti državne uprave - mimogrede, ta po odstotku niti ni med najbolj obširnimi upravami držav Evropske unije. Ampak sem hotel opozoriti na nek drug problem, ki ga vidim - to je fleksibilnost trga, recimo, v državni upravi in, drugič, nagrajevanje. Imate ljudi v državni upravi - sami to veste, ker ste bili minister -, ki delajo do konca predano, marljivo, delajo več, kot je potrebno, in njihov uspeh je v veliki meri uspeh Vlade. In imate ljudi, ki ne delajo marljivo, ki nimajo potrebnih znanj ali pa jih ne želijo uporabljati in je njihov neuspeh tudi neuspeh Vlade. Problem je, da so za svoje delo plačani tako rekoč skoraj enako. In to se mi zdi nevdržno. Mi - tu je ministrica za javno upravo - pripravljamo nekaj sprememb, ki bodo omogočile, da bi, to je vsaj moja želja, dosegli tako fleksibilnost, večjo fleksibilnost znotraj javne uprave, da bi torej lažje zaposlovali tiste, ki imajo ambicije, ki imajo znanje, ki se želijo predati za delo v javni

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

upravi in imajo ambicijo iti v javni upravi do vrha, in da bi lažje razrešili s položajev v administraciji tiste, ki niso uspešni, za katere delodajalec meni, da delajo manj, kot je potrebno, ali slabše, kot je dobro. In sem tudi povedal, gospe in gospodje, poslanke in poslanci, kje vidim problem in mu bomo priča, ko bomo dosegli to fleksibilnost. Ko bo delodajalcu, predstojniku nekega oddelka, sveta, institucije, agencije dano, da presodi kdo od njegovih sodelavcev dela dobro in naj ostane ter mu celo poviša plačo. In kdo naj gre, ker dela slabo. Veste kaj se bo zgodilo? Začeli se bodo očitki o političnem kadriranju. Tega se najbolj bojim, da nismo vsi skupaj dovolj zreli, da bi lahko, bom rekel, verodostojno in brez političnih polemik prepustili predstojnikom v državni upravi, da odločijo kdo dela dobro in kdo dela slabo, koga bodo nagradili in komu bodo ne nazadnje rekli, da naj si poišče službo drugje. Ampak ta želja in ta ambicija te vlade obstaja. In mi bomo vanju ugriznili. Jaz sem tudi povedal, da če bi že postavljali vlado in sistem na novo, ne bi imel toliko ministrov kot jih imam danes, ampak bi drugače reorganiziral delo vlade. Pa kljub temu to ni prioriteta ta hip. Zakaj? Znotraj imamo druge težave. Ena je bila omenjena prej, nezaposlenost, ki bo drugo leto večja kot je to leto. Stabilizacija gospodarskih razmer še ne pomeni konca krize, ampak se bomo dotaknili tudi tega problema, gospod poslanec, bomo poslušali zmanjšati število v državni upravi in moja želja je, da ga ne bi dosegli samo tako, da ne bi zaposlovali novih, in da bi čakali samo na upokožitev tistih, ki so že zaposleni v javni upravi. Mi rabimo tudi mlade ljudi s svežimi in novimi znanji. Se pravi, rabimo večjo fleksibilnost. Ministrica je predana temu, da poskuša s spremembami v sistemu doseči te cilje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, želite dopolnitev odgovora? Prosim, mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa. Torej absolutno delim vaše razmišljanje, spoštovani gospod predsednik vlade, ker sem tudi sam podobne zadeve doživljal kot minister za promet. In seveda razumem to vašo izjavo in to razmišljanje v smeri varčevanja v javni upravi. Jaz se zavedam, da je to seveda zelo kompleksno in težko vprašanje, pa vendarle žal te volje ali pa te želje nisem zaznal skozi oba proračuna, ki sta bila za leti 2010 in 2011 v obravnavi, pred nekaj dnevi oziroma nekaj tedni. Iz obeh proračunov veje potratnost in razsipništvo. Na oboje sem večkrat opozoril skozi svoje razprave tukaj v Državnem zboru in bom to storil tudi tokrat. Velikokrat se je kritiziralo bivšo vlado, češ da so bile kašče prazne in podobno. Zato sem oba proračuna primerjal s proračunom, ki ga je pripravila še stara vlada za leto 2009. Razložite mi prosim v luči vaše izjave, torej jaz jo vidim kot smer varčevanja, kako lahko v teh kriznih časih generalni sekretar Vlade, ki je imel za leto 2009 od stare vlade predvideno porabo 14,9 milijonov evrov, ima za leto 2010 predvideno porabo 16 milijonov evrov in za leto 2011 17,1 milijon evrov? Zakaj je imel Urad Vlade za komuniciranje za leto 2009 predvidenih 5,5, za 2010 5,9 in 2011 6,4 milijone evrov? In takšnih primerov je, spoštovani gospod predsednik vlade po proračunskih porabnikih večina. Redke izjeme so takšne, ki so znižale svojo porabo. To pomeni, da ti porabniki ne čutijo krize in se ne obnašajo dovolj odgovorno, skratka govorimo eno, delamo drugo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, predsednik Vlade.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Nihče ni popoln ne jaz, ampak tudi vi ne. V prejšnjem mandatu ste leta 2008 kot vlada sklenili dogovor s socialnimi partnerji, ki je v času konjunktura in brez vedenja, da se bo začela prihodnje leto globoka gospodarska kriza v bistvu povečal obseg finančnih izdatkov za 450 milijonov. Velik uspeh te Vlade je, in tukaj gre zahvala vsem našim pogajalcem, ministrici in vsem drugim, da smo v socialnem dialogu s sindikati javnega sektorja dosegli dogovor dvakrat v letu in privarčevali 350 milijonov evrov

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

in to s sindikati javnega sektorja, ki so varčevali za to, da smo lahko izpolnili kriterije za vstop v evro. Z njimi smo dosegli dogovor, da bo sicer njihovo delovno mesto, in to je odgovor zdaj na vaše vprašanje, moram biti odkrit, da bo njihovo delovno mesto v naslednjih dveh letih varno, ampak zaradi tega predlagamo in ta dogovor smo tudi sklenili, da se zniža masa plač in s tem razbremeni proračun in s tem lahko damo denar za investicije in za druge stvari, ki so pomembne za prihodnost te države, gospod poslanec. To je bil velik uspeh te Vlade, ne podcenjujte tega. Nismo dosegli vsega. Ali sem zadovoljen z vsem kar smo naredili glede uprave? Ne. Moja filozofija je vedno bila smo majhna država, 2 milijona prebivalcev, rabimo majhno administracijo, dobro plačano in motivirano. Ali jo imamo takšno? Ne. Nimamo je, ker je preobsežna in zato plačujemo tudi tiste, ki niso tako pridni in marljivi in toliko znajo kot tisti, ki enako zaslužijo kot prvi in to ni dobro in moramo priti do sprememb, ampak korak za korakom, gospod poslanec, ne moremo vse rešiti letos, priznam, da so problemi, ki jih nismo rešili. V mojem kabinetu smo prišparali 400.000 evrov, lahko bi jih več, smo prišparali 400.000 evrov pri znižani postavki od leta 2008. Drži ali ne? Drži. Ali imamo enako število zaposlenih, kot jih je sistematiziranih? Ne. Tore, neki uspehi tukaj so. Ali smo naredili vse, kar ste pričakovali od nas? Ne. Ampak korak za korakom in v tem letu je bil dosežen nek uspeh, ki ga morate videti in ga morate tudi ceniti. Ob tem, ko jaz priznam, da nismo uspeli v vsem, kar bi si želel, morate tudi vi priznati, da je bilo storjeno nekaj stvari, ki so vzdržale javne finance v kondiciji, ki nam omogoča, da prihodnje leto gremo iz velikega padca BDP-ja, v postopno gospodarsko rast. Prosim lepo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite proceduralno? Gospod mag. Žerjav, prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa. Torej v skladu z drugim odstavkom 246. člena Poslovnika predlagam, da odgovor predsednika Vlade opravimo širšo razpravo, ker je to več kot potrebno. Se strinjam gospod predsednik Vlade. Vi osebno ste storili veliko in ste eden od večjih, ki je v svojem kabinetu prišparal ali pa privarčeval največ. To pa ne drži za vse ostale vaše člane Vlade. 15 ministrstev bo v letu 2010 porabilo za milijardo 300 evrov več, kot jim je bilo dodeljeno leta 2009. Ampak predsednik Vlade, vi ste kot direktor gospodarske družbe, predlagali poslovni načrt za 2010 in 2011, ki predvidevata 1,8 oziroma 1,5 milijarde izgube. Ob tem, da večina poslovnih enot ali pa obratov te gospodarske družbe, če hočete, v zaostrenih pogojih finančne gospodarske krize ne znižujejo stroškov. Še več. Povečujejo jih. Če naredimo paralelo z Gorenjem na leto 2009, bi Gorenje od 1,3 milijarde prihodkov, ki jih je imela preračunano na ta dejstva, v proračunu imela 281 milijonov evrov izgube. Ali se vi zavedate kaj bi se dogajalo v Gorenju, če bi se to zgodilo? Takšen je naš proračun. Preslikan na Gorenje, 281 milijonov evrov izgube. Torej po eni strani govorimo, da bomo varčevali oziroma hočemo, po drugi strani pa dejansko v realne svetu številke kažejo na to. Jaz sem tu prosil za demantije pa jih žal nisem dobil. Večina proračunskih porabnikov bo porabila več, kot jim je bilo namenjeno s strani prejšnje Vlade za leto 2009. Več. Torej se ne zavedajo, da bi morali trošiti manj. Še drugače bom rekel. Niso dobili pravih navodil. Niso dobili pravih navodil iz vrha, da je potrebno varčevati na vseh koncih in krajih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca mag. Radovana Žerjava, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje bo Državni zbor odločil jutri, v torek 15. decembra 2009 v okviru glasovanj.

Preden gremo naprej bi še enkrat rad opozoril cenjene poslance in poslanke, v okviru proceduralnih predlogov za razpravo predsedniku Vlade ali ministru, ministricom, ne

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

naslavlja novih retoričnih ali realnih vprašanj, ker na njih ne morejo odgovarjati. Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo predstavil Franc Jurša, DeSUS.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem v dvorani. Državni zbor je na 10. redni seji sprejel zakon o razvojni podpori Pomurske regije za obdobje 2010-2015. Zakon določa posebne ukrepe za spodbujanje razvoja in način njenega financiranja. Ukrepi podpore so namenjeni ustvarjanju novih delovnih mest in ohranjanje obstoječih, vzpostavljanju razvojne infrastrukture ter odpravljanje posledic gospodarske in finančne krize v Pomurski regiji. Ukrepi razvojne podpore so spodbujanje konkurenčnosti, zaposlovanja, davčne olajšave na investicije, prednostna obravnava programov in projektov pri kandidiranju za sredstva iz nacionalnih programov, programov evropske kohezijske politike, politike razvoja podeželja na področjih vzpostavitve medpodjetniškega izobraževalnega centra, vzpostavitve regijskega gospodarskega središča, vlaganje v prestrukturiranje in dvig konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva ter živilsko predelovalne industrije .../Nerazumljivo./ v nekmetijski dejavnosti in vlaganja v infrastrukturo za oskrbo s pitno vodo. Spoštovani gospod predsednik v zvezi s tem vas sprašujem glede na to, da imamo v Pomurju že izdelane študije izvedljivosti in upravičenosti z analizami stroškov in koristi za gospodarsko središče, nekateri imajo že izdelano potrebno projektno in investicijsko dokumentacijo me zanima ali bomo lahko sredstva iz naslova financiranja, vzpostavitve regijskih gospodarskih središč črpali tudi v naslednjem letu? Kako daleč so pripravljene izvedbeni podzakonski predpisi, ki bodo omogočali razpise? Kateri so ti razpisi? V kakšni višini bodo objavljeni v prvem tromesečju leta 2010?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, Borut Pahor.

PREDSEDNIK VLADE BORUT PAHOR: Preden, spoštovani gospod poslanec, odgovorim na vaše vprašanje, naj mi bo dovoljeno, ker je povezano s tem predmetom, ugotoviti, da so bile nekatere prehitre tožbe javnosti o tem, da je ta Vlada grobar srednjega pomurskega podjetja Mure, malo preuranjene. Ni bilo enostavno, kar smo storili. Bilo pa je pravilno in ob pravem času in danes je tretjina zaposlenih spet na delovnem mestu. Vendar je bil to povod, ker smo se zavedali, da je Prekmurje ena od najbolj regionalno nerazvitih pokrajin v Sloveniji, da je potrebno sprejeti zakon in smo ga. Med ukrepi je predvideno tudi, da vzpostavimo regijsko gospodarsko središče. To središče oko, je del resolucije o nacionalnih razvojnih projektih do leta 2023 in je vezano pretežno, kot sami ugotavljate v vprašanju na infrastrukturo. V dosedanjih pogovorih s predstavniki in pripravljavci tega projekta smo lahko ugotovili, da so posamezni projekti in priprava prostorskih aktov v različnih fazah priprave.

Prav tako ni v celoti jasna vsebina dejavnosti v načrtu infrastrukture, načrtovanju infrastrukture, v kateri bi potencialni partnerji in investitorji videli pomembne razvojne možnosti in interes in si želimo glede tega narediti skupaj s predstavniki lokalnih oblasti korak naprej. Izgradnje gospodarske infrastrukture, torej prav iz teh razlogov ostaja eno izmed prednostnih območij, ki je opredeljeno v proračunih za leto 2010 in 2011. Tako finančno, kot vsebinsko. Da smo zdaj točni. Finančno to pomeni, da bomo v letu 2010 za to področje namenili 26,719.000 in nekaj evrov in v letu 2011 36,584.000 in nekaj evrov. Vsebinsko to pomeni iskanje skupnih rešitev s privatnimi vlagatelji, o možnostih dejavnosti, ki bodo pomenilo dodano vrednost za področje in ne samo za obnovo oziroma izgradnjo s kratkoročnimi učinki. Tukaj niti ne gre toliko za oblikovanje javno-zasebnega partnerstva, temveč za iskanje privatnih vlagateljev, tudi tujih, ki bodo vstopali v projekte na primer zaradi privlačne davčne olajšave, ki je tudi predmet tega zakona. Izvajanje tega instrumenta se bo začelo v začetku prihodnjega leta in v okviru tega bodo za sofinanciranje projektov

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

lahko sodelovali tudi projekti v okviru gospodarskega središča oko, kar bo omogočalo črpanje sredstev, skladno s proračunom 2010. Zakon o podpori pomurski regiji v 9. členu podrobno določa, da se vrednosti letna dinamika financiranja določi s sprejetimi projekti potem, ko so neposredno potrjeni. Projekti se financirajo na podlagi preverjenih študij izvedljivosti in ob upoštevanju izkazanega interesa investitorjev za izvedbo in vsebinsko zaokrožitev projektov. To velja tudi za posamezne projekte v okviru gospodarskega središča oko, o katerem sprašujete. Vladna projektna pisarna v Pomurski regiji se vzpostavlja prav s tem namenom, da se torej tudi ti postopki zelo pospešijo in da se čim prej dogradi še manjkajoča gospodarska infrastruktura, ki jo pomursko gospodarstvo potrebuje. Dinamika izgradnje bo tako lahko določena šele v projektih za katere bo izkazan gospodarski interes.

Glede vprašanja priprav podzakonskih aktov smo določili minimalne roke. Do začetka veljavnosti zakona v začetku naslednjega leta želimo v temu kratkemu vmesnem obdobju opraviti pripravljalna dela in čim prej omogočiti javne razpise. Strokovna priprava se zaključuje ali pa je v medresorskem usklajevanju. Minister, odgovoren za lokalno samoupravo in regionalni razvoj zaključuje s pripravo internega navodila, ki bo po naši oceni omogočilo delovanja vladne projekte pisarne v pomurski regiji takoj v prvih dneh januarja. Uredba, ki bo omogočala uveljavljanje spodbud za zaposlovanje in davčne olajšave za investiranje je prav tako že v medresorskem usklajevanju. Vse torej kar izhaja iz določil zakona je operativno v prednosti naloge vlade... ../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora gospod Jurša? Prosim.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo. Ne bom prosil za dopolnitev odgovora, sem z odgovorom zadovoljen ampak predsedniku Vlade moram povedati, da je pomurski prostor širši od prekmurskega in vsebuje dve celoti, to je Prekmurje in Prlekijo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Koristna pripomba, hvala.